

تولید صنعتی در دام رکود و تغییر

مرکز مطالعات استراتژیک کارآفرینی مجمع کارآفرینان ایران

دی ۱۴۰۲

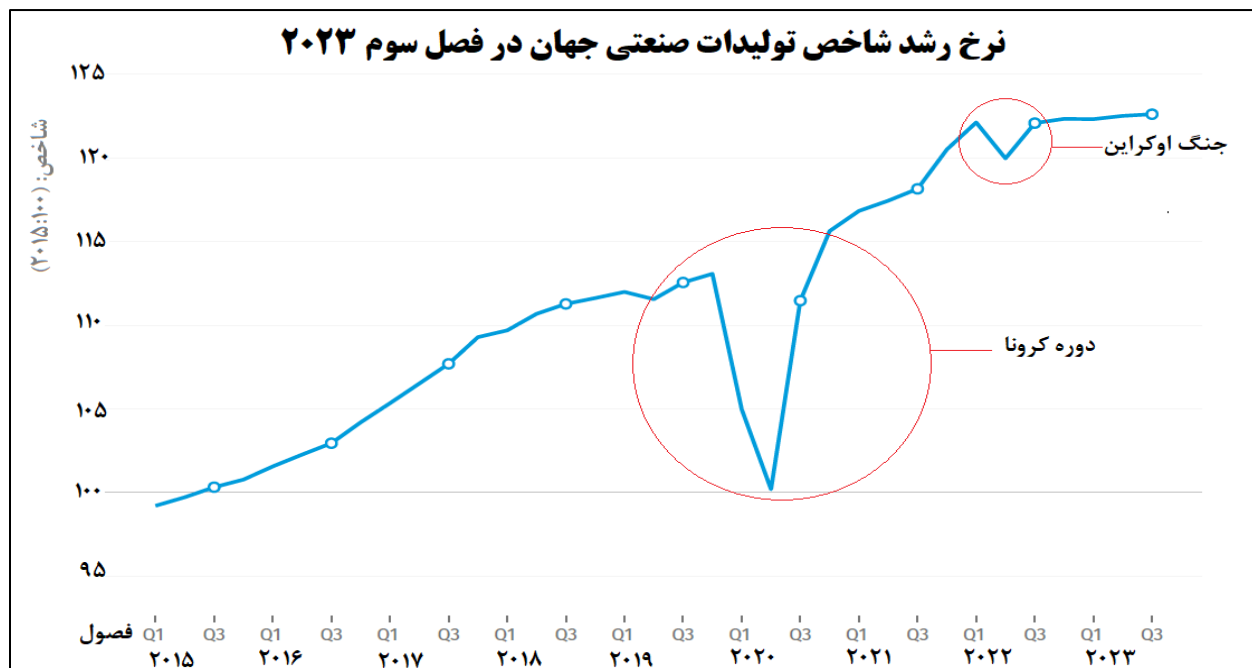
Quarterly Report, Q3 2023

World Manufacturing Production

Between stagnation and change

چکیده

آخرین گزارش یونیدو به طور آشکار از سردرگمی بخش تولید جهان خبر می‌دهد که در نتیجه رکود حاکم بر اقتصادهای بزرگ و تحولات فناورانه حادث شده است. داده‌های سازمان توسعه صنعتی ملل متحد نشان می‌دهد تولید صنعتی جهان کماکان در شوک ناشی از تنش‌های امنیتی، تجاری و جنگ قرار دارد. این شوک در حدی است که روند رشد تولید را نه تنها در سطح مناطق و کشورها که در سطح صنایع و رشته فعالیت‌ها با چالش روبرو ساخته است. شواهد آخرین گزارش یونیدو که در روزهای پایانی سال ۲۰۲۳ تنظیم و منتشر شده، نشان می‌دهد جهان در مقایسه با فصل دوم سال وضعیت تقریباً مشابهی را در بخش تولید تجربه کرده و کماکان با مشکلاتی جدی دست به گریبان است. جهان در سه ماهه سوم سال ۲۰۲۳ در بخش تولید افزایشی ضعیف را ثبت کرد که در مقایسه با سه ماهه قبل، که نرخ رشد بخش تولید تنها ۰/۱ درصد بود، حاکی از اندکی بهبود است. موضوعی که نشان می‌دهد تداوم چالش‌ها در محیط اقتصاد بین‌الملل بر بخش تولید اثر گذاشته و در طول یک بازه زمانی نسبتاً بلند حوزه صنعت را متاثر ساخته است. از جمله این چالش‌ها، اقداماتی است که در کشورهای مختلف برای مهار تورم ارائه و اجرا شده است؛ موضوعی که بر سطح تقاضای کل در جهان تأثیر گذاشته است. در عین حال، اختلالات مداوم زنجیره تامین، فقدان نیروی کار واجد شرایط برای صنایع خاص و راهبردی، پیامدهای درگیری در اوکراین و همچنین بلایای طبیعی فزاینده بر اقتصاد جهانی و به ویژه بخش تولید تأثیر بالایی گذاشته است. با توجه به افزایش عدم اطمینان، یافتن و حفظ مسیرهای جدید رشد و کاهش خطر شوک‌های اقتصادی آتی ضروری است (که باید در برنامه سیاست‌گذاران در سرتاسر جهان باشد).

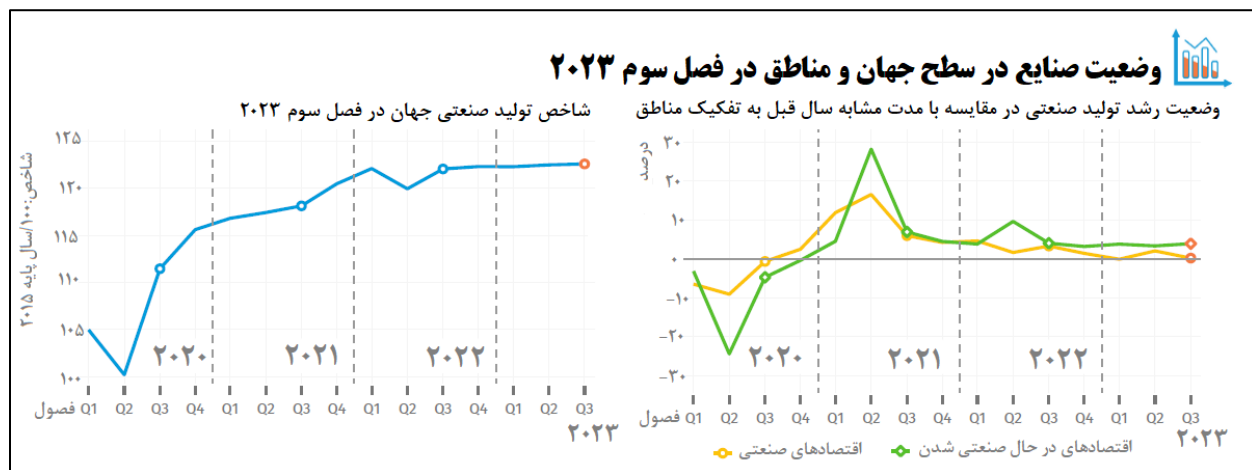
کلیدواژه: تولید صنعتی، یونیدو، اقتصاد بین‌الملل، رشد صنعتی جهان

مقدمه

یکی از مهمترین گزارش‌های رسمی پیرامون مقوله تولید و بخش صنعت، گزارشی است که سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (UNIDO) بر مبنای داده‌های ماهانه و فصلی از ۲۴ رشته فعالیت مختلف ارائه می‌کند. این گزارش که علاوه بر سنجش میزان رشد صنعتی جهان از مسیر تعریف شاخص تولیدات صنعتی، وضعیت قاره‌ها و کشورهای مهم را مورد بررسی قرار می‌دهد، معیاری برای اندازه‌گیری میزان رونق و رکود در جهان است. در آخرین گزارش این نهاد نیز با اشاره به ورود بخش تولید جهان به فضای ابهام، از گیر افتادن صنایع در میانه تغییرات و رکود اقتصادی صحبت شده است. اما مختصات این وضعیت چیست و چرا یونیدو از چنین عبارتی در تفسیر وضعیت بخش صنعت سخن گفته است؟ در این گزارش که بر مبنای داده‌های ۱۱۴ کشور تهیه شده، به تفصیل در این باره می‌خوانید.

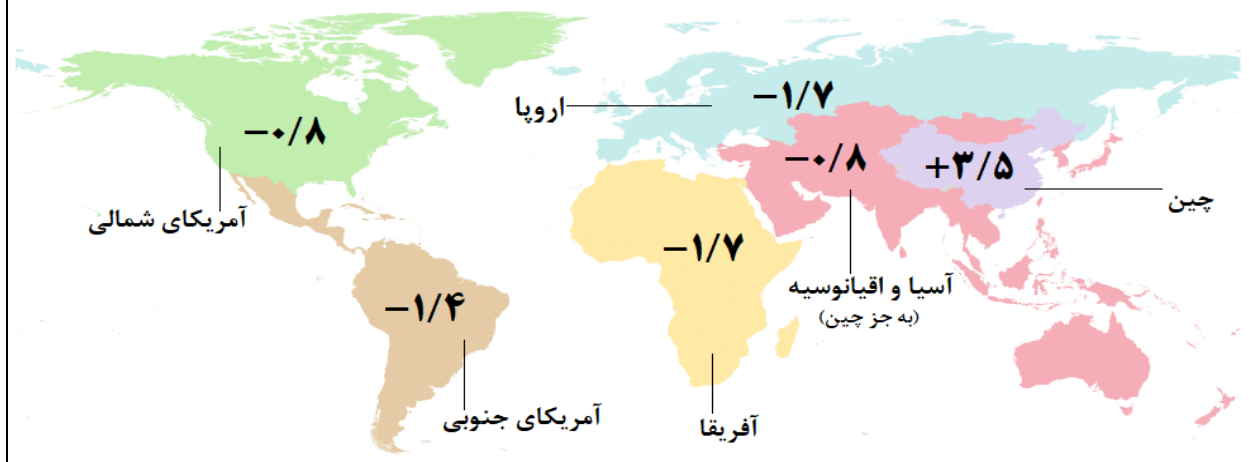
وضعیت تولید صنعتی در جهان

در سال ۲۰۲۳ به طور کلی رشد بخش صنعت چندان بالا و چشمگیر نبود. جهان در این فصل به واسطه تداوم تنش‌های ژئوپلیتیکی، بحران انرژی و چالش تجارت جهانی با بحران تقاضای موثر روبرو بود. عاملی که موجب شد تا رشد تولید در اغلب رشته فعالیت‌های چشمگیر نباشد. در فصل سوم ۲۰۲۳ رشد تولید صنعتی جهان به ۰/۴ درصد محدود شد که رقم قابل توجهی نیست. البته این عدد همچنان از رشد ۰/۱ درصدی فصل دوم ۲۰۲۳ بهتر است. وضعیت تولید در اقتصادهای صنعتی در حالی بدتر از گذشته است که در سطح پنج قاره، رشد تولید صنعتی در فصل سوم ۲۰۲۳ منفی بوده است. آسیا اقیانوسیه با لحاظ رشد چین، رشدی ۱/۴ درصدی داشته است.

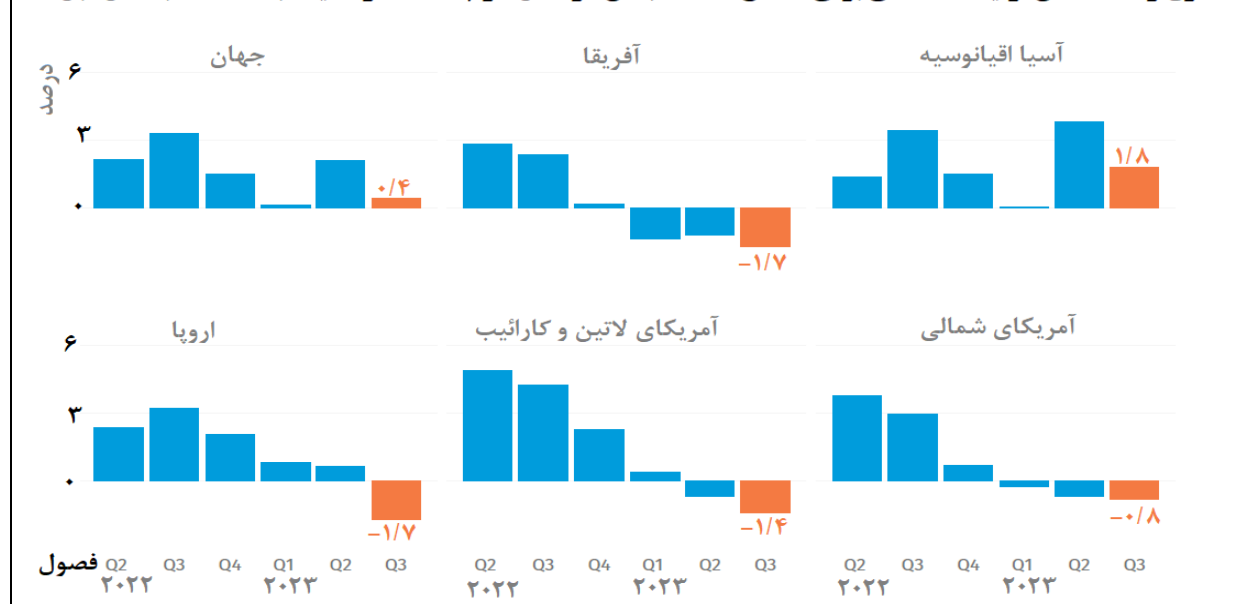
شواهد گزارش یونیدو نشان می‌دهد در فصل سوم ۲۰۲۳ نرخ رشد تولید صنعتی در اقتصادهای توسعه‌یافته و صنعتی به سمت صفر میل کرده است که نشانه روشن رکود در این بخش از جهان است. به طور دقیق‌تر، در حالی رشد تولید صنعتی در اقتصادهای در حال توسعه و رو به صنعتی شدن در فصل سوم ۲۰۲۳ حدود ۳/۹ درصد بوده است که این عدد برای جوامع توسعه‌یافته و صنعتی حدود ۰/۲ درصد گزارش شده است. طبق گزارش یونیدو، تنها بخشی از جهان که رشد مثبت را تجربه کرده، چین با رشد فصلی ۳/۵ درصدی بوده است.

نرخ رشد تولید صنعتی مناطق مختلف و قاره‌ها در فصل سوم ۲۰۲۳ به نسبت دوره مشابه سال قبل

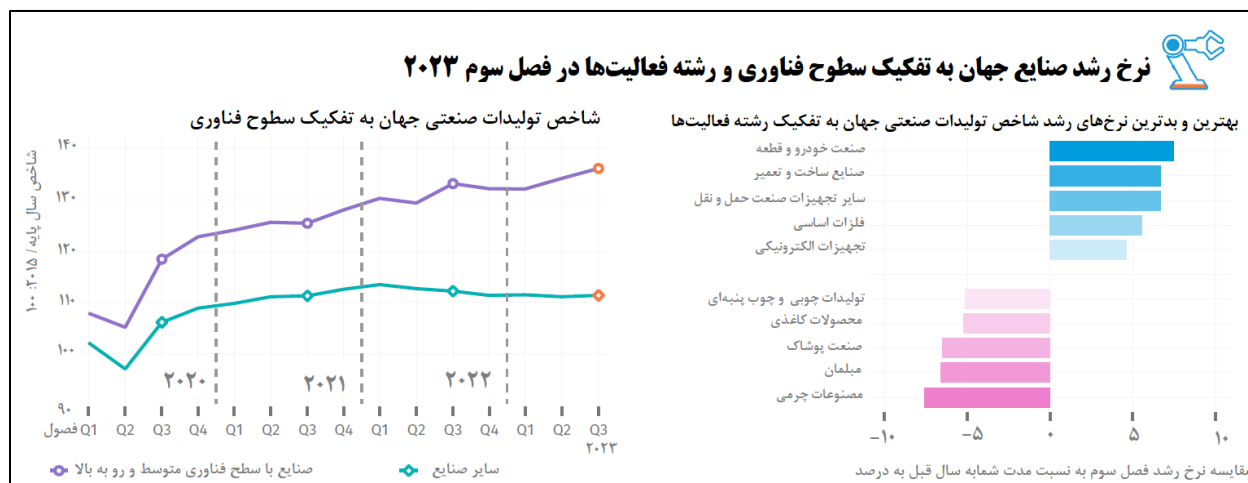

در بررسی وضعیت جهان، بدترین شرایط را کماکان کشورهای منطقه یورو و اتحادیه اروپا دارند که تولید صنعتی فصل سوم آنها نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱/۷ درصد افت کرده است. در آفریقا نیز وضعیتی مشابه حادث شده و شرایط نامناسب است. در آمریکای جنوبی که سال گذشته در همین دوره شاهد رشدهای مثبت قابل توجه بود، تولید صنعتی افت کرده و نرخ رشدی معادل منفی ۱/۴ درصد را تجربه کرده است. در آمریکای شمالی افت تولید اندکی کم‌رنگ‌تر از آمریکای جنوبی است و نرخ رشد شاخص تولید صنعتی در فصل سوم ۲۰۲۳ معادل منفی ۰/۸ درصد بوده است. در آسیا - اقیانوسیه نیز که موتور رشد تولید جهان است، وضعیت مشابه آمریکای شمالی بوده است. تنها نقطه قوت بخش تولید در فصل سوم ۲۰۲۳ چین بوده که رشدی معادل ۳/۵ درصد را تجربه کرده است. این رشد گویای حرکت چین در مسیر همیشگی خود است که از سال‌ها پیش شروع کرده و با اندکی تزلزل در سالیان اخیر، ادامه داشته و قطع نشده است.

نرخ رشد شاخص تولیدات صنعتی برای مناطق مختلف جهان در فصل سوم ۲۰۲۳ در مقایسه با مدت مشابه سال قبل

وضعیت تولید در سطح صنایع با فناوری متوسط رو به پایین و صنایع با فناوری پایین نیز نامناسب و شکننده است. شواهد گزارش یونیدو به روشنی نشان می‌دهد این بخش از تولید در جهان حال و روز خوبی ندارد و به دلایل مختلفی از جمله کمبود تقاضا با افت تقاضا با کاهش تولید روبروست. نرخ رشد تولید محصولات با فناوری متوسط رو به پایین و صنایع با فناوری پایین در فصل سوم ۲۰۲۳ منفی بوده و معادل ۰/۷ منفی گزارش شده است. این در حالی است که صنایع با فناوری متوسط رو به بالا و بالا نرخ رشد مناسبی را به میزان ۲/۲ درصد تجربه کرده‌اند که عدد قابل توجهی است و از نشانه‌های قوت گرفتن توجه به صنایع های تک است.

در گزارش یونیدو تاکید شده است در بین صنایع با فناوری متوسط رو به بالا و بالا این صنعت خودرو است که بهترین وضعیت را در فصل سوم ۲۰۲۳ داشته و نرخ رشدی نزدیک به ۷ درصد را تجربه کرده است. در بین صنایع موفق در کسب رشد تولید، صنایع ساخت و تعمیر، سایر تجهیزات حمل و نقل، صنایع فلزات اساسی و صنایع تجهیزات الکترونیکی جزو رشته‌فعالیت‌هایی هستند که از نظر کسب نرخ رشد مثبت تولید در رده‌های بالایی قرار دارند.

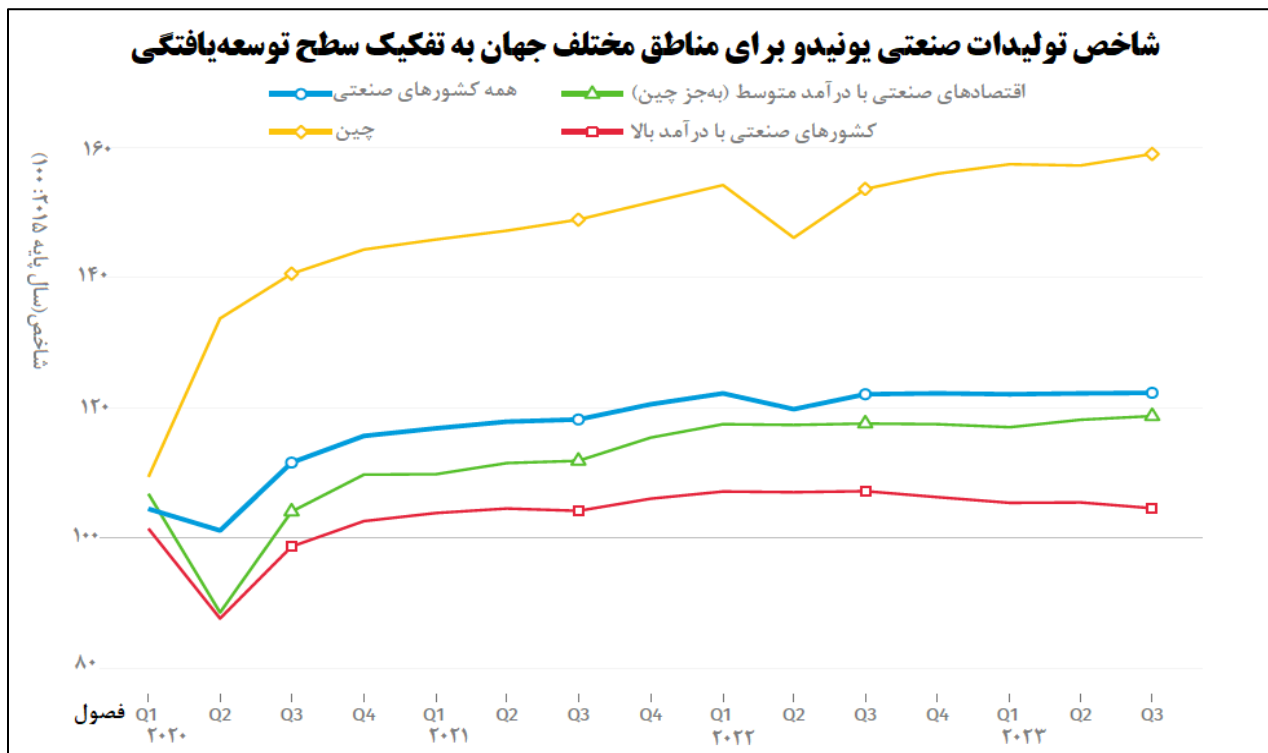
در بخش بازرگان نیز، صنایع با فناوری پایین، بدترین عملکرد را تجربه کرده‌اند. در سومین فصل از سال ۲۰۲۳ تولیدات چوبی و چوب‌پنبه‌ای، صنایع وابسته به کاغذ، صنعت پوشاک، صنعت مبلمان و صنعت چرم عملکردی منفی و نامناسب را به ثبت رسانده‌اند. موضوعی که برای فصول متعدد تکرار شده و نیازمند واکاوی است.

بازندگان و برندگان فصل سوم

در بین کشورهای مختلف آسیا، چین یکی از بهترین عملکردها را از خود در فصل سوم ۲۰۲۳ به جای گذاشته است و حتی نسبت به فصل دوم ۲۰۲۳ نیز رشدی ۱/۱ درصدی را به ثبت رسانده است. رشد تولید در بلاروس و فدراسیون روسیه برای دومین سه ماهه متوالی از مرز ۱۰ درصد فراتر رفته است. علاوه بر این، رشد تولید مثبت در کاستاریکا و ترکیه ثبت شد، در حالی که تولید در هلند و ویتنام دست کم ۳ درصد کاهش یافته است و بخش صنعت بلغارستان، کلمبیا و اردن هم نتوانسته است عملکرد قابل توجهی از خود در فصل سوم ۲۰۲۳ برجای بگذارد.

در آسیا عملکرد بخش تولید کشورهای هند، اندونزی، فیلیپین و عربستان سعودی به شدت مثبت بوده به شکلی که در فصل سوم ۲۰۲۳ در مقایسه با مدت مشابه سال قبل رشد بیش از ۵ درصد را تجربه کرده‌اند. همزمان با این وضعیت ژاپن با افت ۳/۳ درصدی روبرو شده و کره جنوبی نیز نزولی ۲/۴ درصدی را به ثبت رسانده است. بدترین عملکرد در قاره آسیا البته متعلق به تایوان است که با یک سقوط آزاد ۱۱/۷ درصدی در این دوره مواجه شده است.

در اروپا وخامت اوضاع بالاست. همزمان با افت سطح تولیدات در قاره اروپا که در سه ماهه سوم ۲۰۲۳ به منفی ۱/۷ درصد تنزل یافت، اغلب اقتصادهای بزرگ این قاره شرایط سختی را سپری کردند. البته کشورهای این منطقه مسیرهای رشد متفاوتی را طی کردند اما به عنوان مثال، شاخص تولیدات صنعتی در آلمان اکتی ۱/۷ درصدی را تجربه کرد، حال آنکه این شاخص در ایرلند نزولی سنگین به میزان ۲۲/۸ درصد داشت ایتالیا نیز با افت ۲/۸ درصدی روبرو شد و اسپانیا هم ۰/۶ درصد کاهش را در شاخص تولیدات صنعتی فصل سوم ۲۰۲۳ تجربه کرد. از آن سو نیز سطح تولید در دانمارک ۳/۸ درصد رشد کرد. این عدد برای یونان معادل ۰/۹ درصد بود. سوئیس هم نرخی ۱/۵ درصدی را گزارش کرد و این در حالی بود که شاخص تولیدات صنعتی بریتانیا در این فصل ۳ درصد رشد کرد.

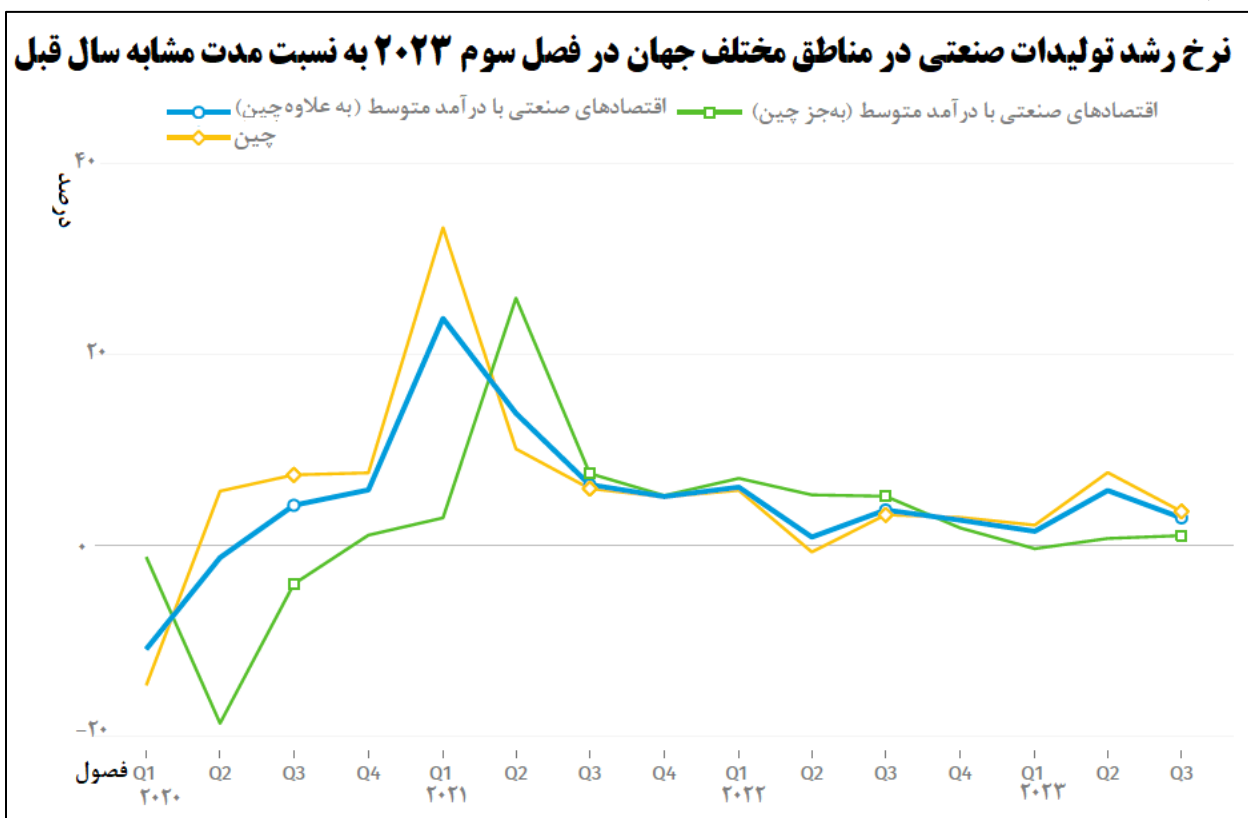

رشد تولید در آمریکای لاتین و دریای کارائیب و آمریکای شمالی از ابتدای سال ۲۰۲۲ به طور نظام‌مند کاهش یافته است. در سه ماهه سوم ۲۰۲۳ نیز، این دو منطقه به ترتیب ۱/۴ درصد و ۰/۸ درصد کاهش تولید را گزارش کرده‌اند. در میان بزرگترین اقتصادهای آمریکای لاتین، مکزیک رشد ۰/۴ درصدی در تولید را به ثبت رساند، در حالی که افت تولید آرژانتین ۳ درصد و کاهش تولید صنعتی در برزیل معادل ۰/۹ درصد گزارش شده است.

ایالات متحده آمریکا به عنوان موتور رشد صنعتی شمال و جنوب قاره آمریکا، سطح شاخص تولیدات صنعتی یونیدو در فصل سوم ۲۰۲۳ حدود ۰/۸ درصد کاهش داشته است؛ در حالی که این افت در کانادا معادل ۱ درصد بوده است.

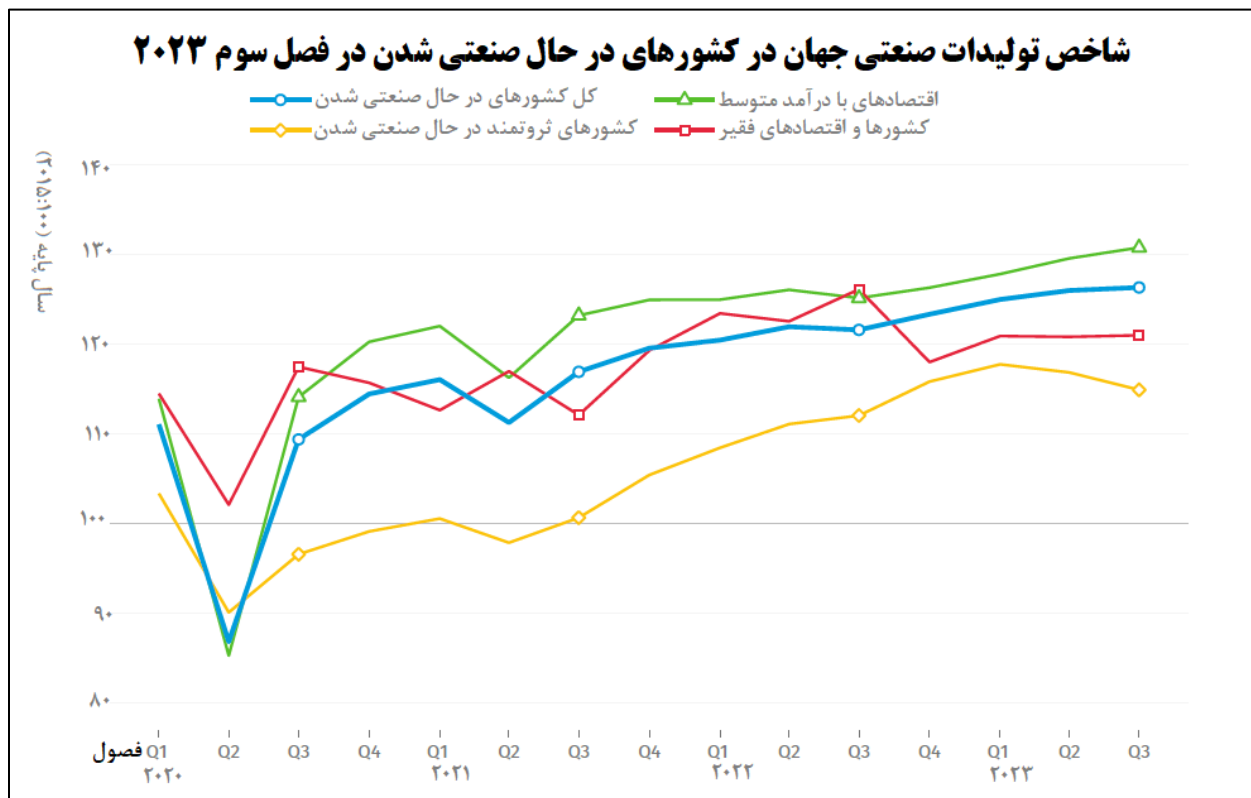
در مورد آفریقا که نزولی ۱/۷ درصدی را در میزان تولید محصولات صنعتی گزارش کرده اطلاعات محدود است اما مشخص شده وضعیت تولید در مصر به دلیل افت مجدد ۵ درصدی وخیم است. البته ساحل عاج با رشد ۲/۴ درصدی، نیجریه با رشد ۰/۹ درصدی و تونس با افزایش ۱/۶ درصدی جزو برندگان تولید در این فصل در قاره آفریقا بوده‌اند.

نگاهی به دسته‌بندی یونیدو از سطوح رشد صنعتی در جهان نشان می‌دهد هرچه کشورهای صنعتی با درآمد بالا نرخ رشد تولید نزولی و اندکی را تجربه می‌کنند، شرایط در چین مناسب است. البته اقتصادهای صنعتی که ۹۱ درصد کل تولید صنعتی جهان را در اختیار دارند، نیز شرایط خاصی را تجربه می‌کنند. شواهد گزارش یونیدو نشان می‌دهد وضعیت تولید در این بخش از اقتصاد جهان رو به ضعف رفته یا بسیار کند پیش می‌رود. رشد این بخش از کشورهای جهان در فصل سوم ۲۰۲۳ در شاخص تولیدات صنعتی تنها ۰/۲ درصد بوده است. ظاهراً اوضاع تولید در کشورهای صنعتی ثروتمند هم رو به تحلیل می‌رود. بلوک کشورهای در حال صنعتی شدن (به جز چین) اما وضعیت مناسبی داشته و سطح تولیدات رو به رشد است. یونیدو نرخ رشد این مناطق از جهان را حدود ۳/۹ درصد اعلام کرده است.

در بلوک کشورهای در حال صنعتی شدن، وضعیت تولید نسبتاً مناسب است. در برآوردهای اقتصادی، این گروه سهم کمتری از تولید جهانی را به خود اختصاص داده است. اگرچه کشورهای این گروه ناهمگن هستند، اما به طور قابل توجهی از یک بخش صنعتی قوی برخوردارند که کمک کرده تا این اقتصادها برای تغییر به سمت صنایع با بهره‌وری بالاتر و شدت فن‌آوری بیشتر حرکت کنند.

این گروه از اقتصادها در سه ماهه سوم سال ۲۰۲۳ موفق به افزایش سطح تولید به میزان ۳/۹ شده‌اند که به طور قابل توجهی بالاتر از رشد به دست آمده توسط گروه اقتصادهای صنعتی و چین است. تحلیل یونیدو از این تفاوت نشان می‌دهد موفقیت کشورهای در حال صنعتی شدن عمدتاً به دلیل افول پویایی در اقتصادهای صنعتی در تمام مناطق جغرافیایی جهان است.

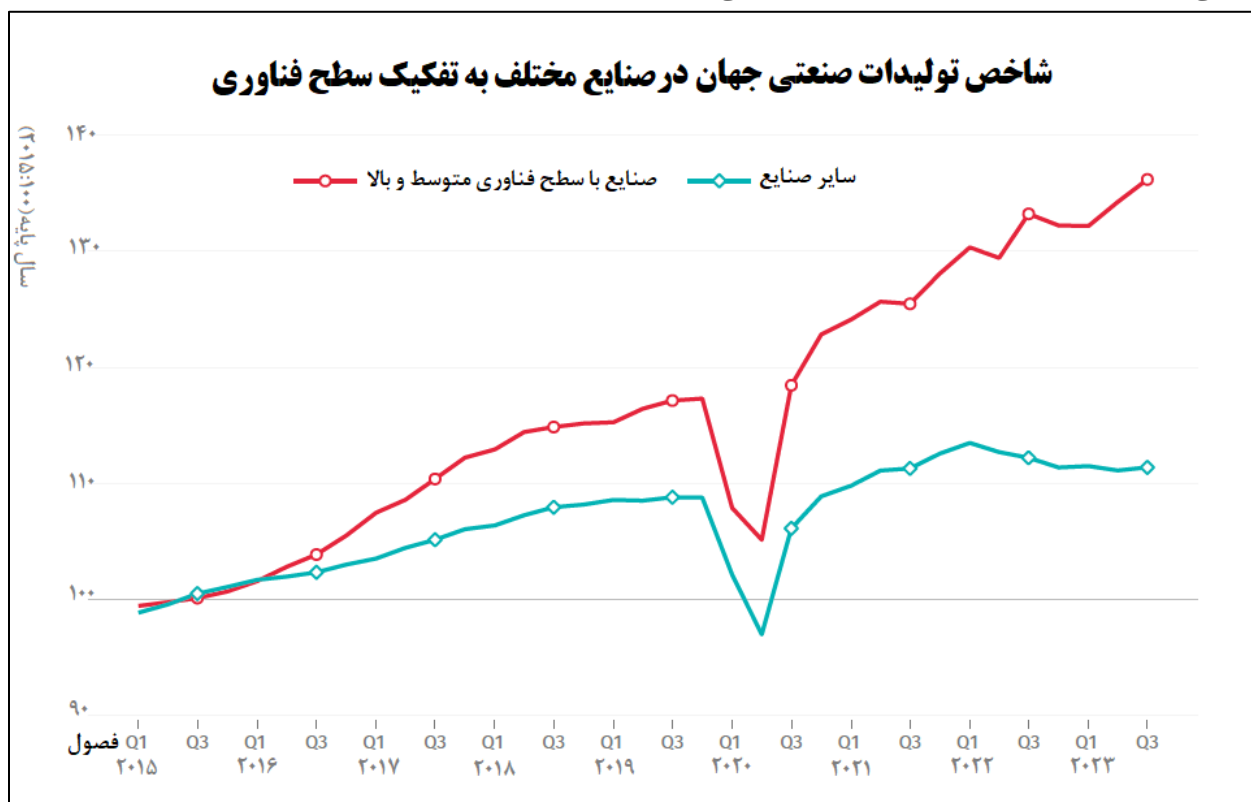

در نمودار وضعیت هر بخش از بلوک کشورهای در حال صنعتی شدن^۱ را می‌توان ملاحظه کرد. تولید در اقتصادهای پردرآمد در حال صنعتی شدن کماکان مثبت است، اگرچه از ابتدای سال ۲۰۲۳ یک نقطه عطف به وضوح مشاهده می‌شود و در فصل سوم نیز افتی ۱/۷ درصدی را تجربه کرده است. از آن سو تولید در اقتصادهای صنعتی با درآمد متوسط با نرخ مناسب ۴/۵ درصد رشد کرده است؛ در حالی که تولید در اقتصادهای کم درآمد افتی ۴/۱ درصدی را تجربه کرده است. اقتصادهای کم درآمد در حال حاضر مسیری پرنوسان را دنبال می‌کنند و همچنان در تلاش برای حفظ سطح تولید خود قبل از همه‌گیری کوید-۱۹ هستند.

¹ All industrializing economies

عصر صنایع های تک

به نظر می‌رسد این ایده که همه در حال رقابت برای ورود به صنایع های تک و برتری یافتن در آن هستند، درست باشد. مدت‌هاست که فاصله میان نرخ رشد صنایع با فناوری پایین و صنایع با فناوری متوسط رو به پایین کاهش یافته و ناچیز است در حالی که فاصله آنها با صنایع با فناوری متوسط رو به بالا و صنایع با فناوری بالا وضعیت مناسبی داشته و پیوسته رو به صعود است. در چنین فضایی طرح این پرسش که سرانجام این وضعیت چیست، حیاتی است. داده‌های یونیدو نشان می‌دهد از پسا کرونا به این سو، شکاف عمیقی میان نرخ رشد صنایع های تک و صنایع با فناوری نازل ایجاد شده است. موضوعی که احتمالاً به شدت گرفتن اتوماسیون، افزایش ابعاد اقتصاد دیجیتال و گیگ، و نیز ظهور فناوری‌های انقلابی نسل ۴ صنعت برمی‌گردد. این یعنی صنایع با فناوری بالاتر علیرغم چالش‌های جهانی به گسترش خود ادامه داده است. موضوعی که یونیدو در گزارش اخیر خود صراحتاً به آن تاکید کرده است.

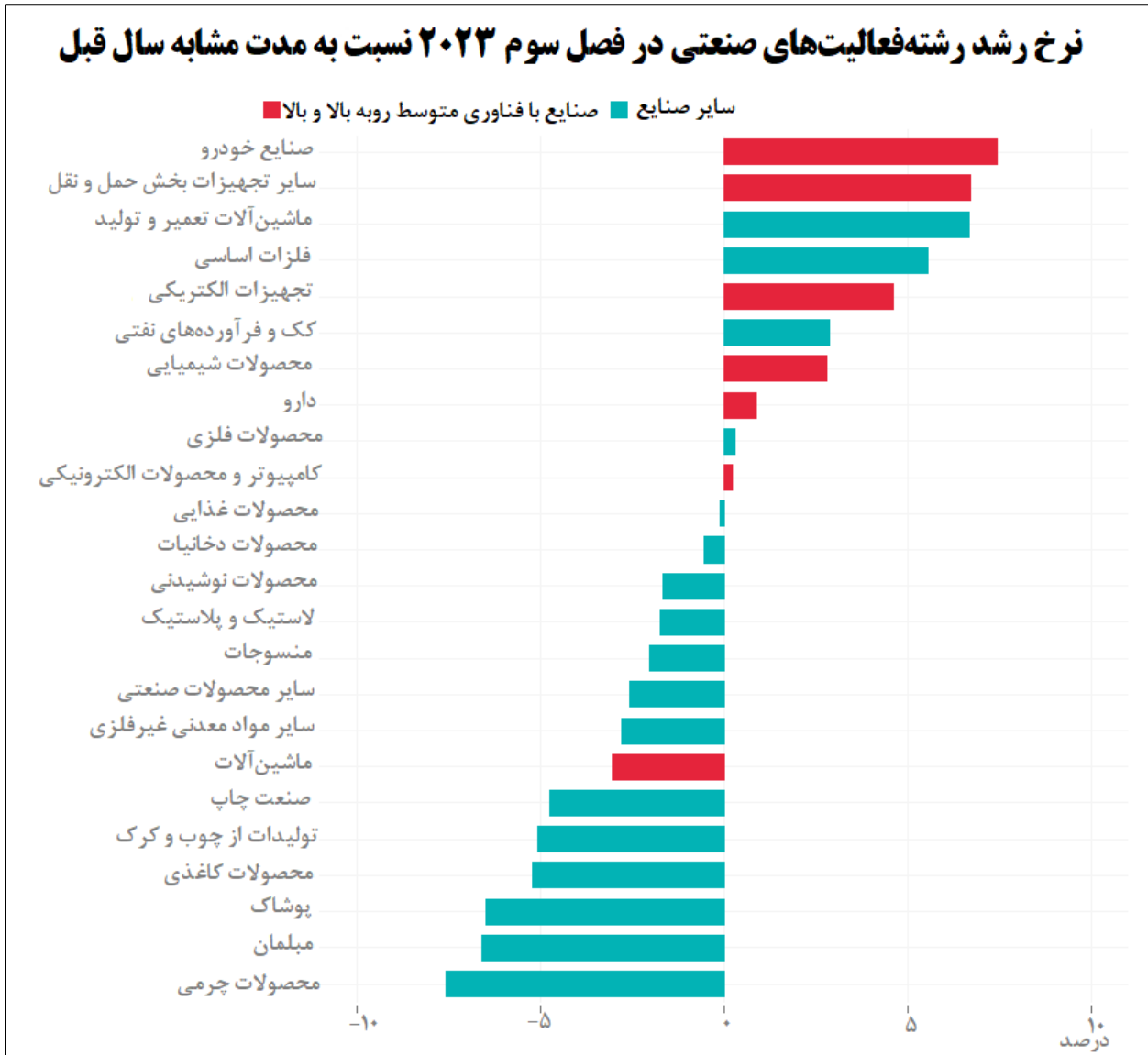
این نمودار بخشی از موضوع را نشان می‌دهد. آخرین روندهای جهانی در بخش‌های صنعتی که بر اساس شدت فناوری گروه‌بندی شده‌اند نشان می‌دهد که صنایع فناوری بالاتر نه تنها بر اختلالات ناشی از همه‌گیری چند سال گذشته غلبه کرده‌اند، بلکه همچنان قوی باقی مانده و حتی در میان بسیاری از چالش‌ها پیشرفت چشمگیری داشته‌اند. در واقع همزمان با افول صنایع با فناوری پایین، صنایع طبقه‌بندی شده به عنوان فناوری متوسط-بالا و بالا^۲ به عملکرد خوب خود ادامه داده و با نرخ متوسط سالانه ۲/۲ درصد رشد کرده است. این در حالی است که در همین دوره زمانی، سایر صنایع تولیدی نرخ رشدی معادل منفی ۰/۷ درصد داشته است.

² Medium-high and High Tech (MHT)

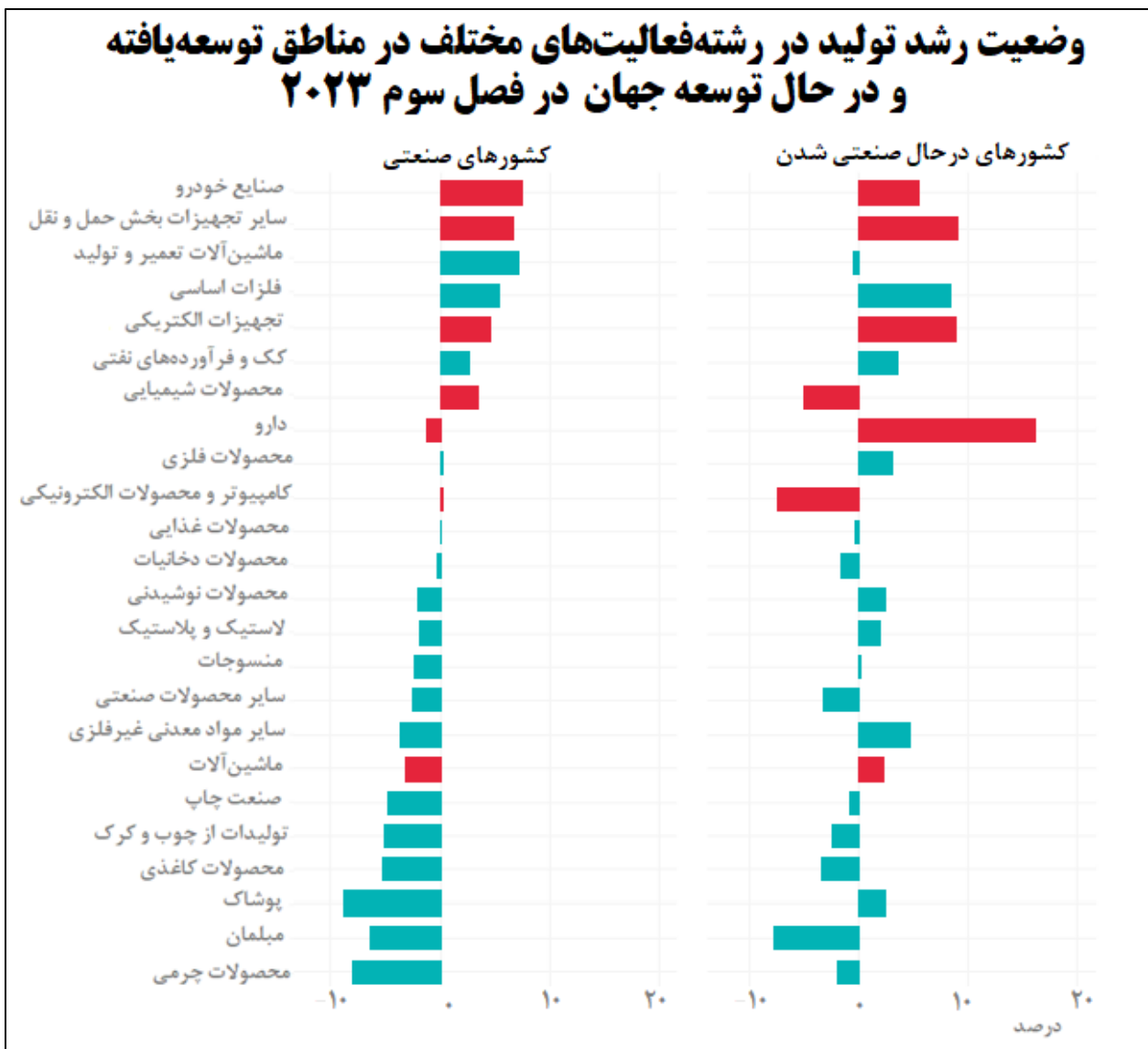
از نکات جالب درباره وضعیت صنایع مختلف جهان، افول سازندگان بزرگ ماشین‌آلات صنعتی در زمینه تولید و فروش است. در واقع، میزان تولید ماشین‌آلات برای اولین بار در طول سه سال گذشته ۳ درصد کاهش یافته که منعکس‌کننده زیان تولیدکنندگان اصلی این بخش از جمله آلمان، ژاپن و ایالات متحده آمریکا است.

در این بخش از تولیدات صنعتی جهان، رشته‌فعالیت‌ها شرایط متفاوتی را تجربه کرده‌اند. برای نمونه عملکرد صنایع با فناوری بالاتر از بهبود سه بخش سود برده است. در بخش خودرو در این دوره رشد ۷/۵ درصد، سازندگان قطعات بخش حمل‌ونقل رشد ۶/۷ درصد و همچنین تولیدکنندگان تجهیزات الکتریکی رشد ۴/۶ درصدی را تجربه کرده‌اند که به جهش سطح تولید صنایع های‌تک کمک کرده است. این بخش‌ها بهترین عملکرد را در بین همه صنایع و نیز در بین شاخه‌های صنایع با فناوری متوسط رو به بالا و بالا در فصل سوم ۲۰۲۳ در مقایسه با مدت مشابه سال قبل گزارش کرده‌اند. علاوه بر این، تولید رایانه و لوازم الکترونیکی از روند نزولی در سه ماهه قبل بهبود یافت و نسبت به سه ماهه قبل حدود ۳/۱ درصد رشد کرده است.

نرخ رشد رشته‌فعالیت‌های صنعتی در فصل سوم ۲۰۲۳ نسبت به مدت مشابه سال قبل

بررسی داده‌های گزارش یونیدو نشان می‌دهد از ۲۴ رشته‌فعالیت صنعتی، تنها ۱۰ رشته در فصل سوم ۲۰۲۳ رشد تولید را سپری کرده‌اند و ۱۴ رشته نیز افت تولید داشته‌اند. صنعت خودروسازی، صنعت ماشین‌آلات تعمیر و راه‌اندازی، صنعت فلزات اساسی، سایر تجهیزات بخش حمل و نقل، صنعت تجهیزات الکتریکی، صنعت کک و فرآورده‌های نفتی، صنایع شیمیایی، صنایع دارو، صنایع قطعات فلزی و صنعت کامپیوتر و قطعات وابسته ۱۰ رشته‌فعالیتی هستند که رشد مثبت را در فصل سوم سال گذشته تجربه کرده‌اند. داده‌های یونیدو در عین حال نشان می‌دهد در این فصل صنایع غذا، دخانیات و تنباکو، نوشیدنی، لاستیک و پلاستیک، منسوجات و پارچه، محصولات معدنی غیرفلزی، ماشین‌آلات، سایر تولیدات کارخانه‌ای، چاپ و نشر، چوب و کرک، صنعت کاغذ، صنعت پوشاک، صنعت مبلمان و صنعت چرم از جمله بخش‌هایی بوده‌اند که نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش تولید را تجربه کرده‌اند.

در کشورهای صنعتی این وضعیت بدتر بوده است و تنها یک سوم رشته‌فعالیت‌ها به رشد مثبت دست‌یافته‌اند. در کشورهای در حال صنعتی‌شدن و فقیرتر اما نصف رشته‌فعالیت‌ها توانسته‌اند که رشد مثبت و مناسبی در فصل سوم ۲۰۲۳ تجربه کنند.

از نکات جالب درباره رشته‌فعالیت‌ها، رشد بالای صنعت دارو در کشورهای در حال توسعه و رشد منفی این صنعت در کشورهای صنعتی است. بالعکس در کشورهای صنعتی بخش ماشین‌آلات با رشد تولید مثبت روبرو شده حال آنکه در کشورهای در حال توسعه رشد این رشته‌فعالیت منفی بوده است.

در کل نیز عملکرد صنایع در گروه‌های صنعتی مختلف در مناطق مختلف متفاوت است. برای نمونه، اقتصادهای صنعتی افزایش زیادی را در بخش‌های با فناوری بالاتر، به استثنای برخی موارد، ثبت کردند، اما در بسیاری از صنایع با فناوری پایین‌تر متحمل کاهش تولید شده‌اند.

نتیجه‌گیری

گزارش‌های فصلی یونیدو با اشاره به گروه‌های کشوری مختلف، با تقسیم‌بندی بخش تولید به قلمروهای اقتصادی و یا سیاسی، اقتصادها را بر اساس ترکیبی از مرحله صنعتی شدن (صنعتی یا در حال صنعتی شدن) و سطح درآمد (درآمد بالا، درآمد متوسط و درآمد پایین) طبقه‌بندی می‌کند. این طبقه‌بندی به ویژه برای ارائه برآوردهای رشد براساس بخشی از عملکرد کل کشورها در سطوح مختلف مفید است.

در عین حال این گزارش شامل اطلاعاتی درباره گروه اقتصادهای صنعتی نوظهور است که شامل پویاترین اقتصادها در هر دو شکل اقتصادهای صنعتی و کشورهای در حال توسعه و رو به صنعتی‌شدن می‌شود. حال گزارش آخر یونیدو از وضعیت تولید صنعتی جهان نشان می‌دهد شکاف صنعتی بین کشورهای فقیر و غنی تشدید شده است. بر مبنای شواهد یونیدو، احیای اقتصادها در پسا کرونا هنوز برای کشورهای فقیر در دسترس نیست.

در واقع بعد از شوک همه‌گیری، شوک جنگ اوکراین و تنش‌های ژئوپلیتیک موجب شده تا کشورهای فقیر جهان نتوانند وضعیت تولید خود را به سامان کنند. در عوض اقتصادهای در حال ظهور و رو به صنعتی‌شدن وضعیت مناسبی دارند و فرصت یافته‌اند با تحولات جهانی خود را هماهنگ سازند.

همچنین در سطح رشته‌فعالیت‌ها، تقاضا برای محصولات با فناوری پایین و متوسط رو به پایین نازل است و همین عامل به رشد اندک آنها منجر شده است. در عوض شدت گرفتن روندهای فناورانه انقلابی، سرمایه‌گذاری روی صنایع های تک و مصرف کالاهای با فناوری بالا را تحریک کرده که این عامل به رشد چشمگیر این بخش از تولید صنعتی منجر شده است.

در جدول صفحه بعد که چکیده وضعیت مناطق مختلف جهان در بخش تولید است، شکاف میان بخش غنی و فقیر جهان به عینه قابل مشاهده است.

شاخص تولیدات صنعتی جهان به تفکیک مناطق و سطح توسعه اقتصادی				
ردیف	سهم از ارزش افزوده صنعتی جهان (به نرخ‌های ۲۰۱۵، درصد)	شاخص / سال پایه: ۱۰۰: ۲۰۱۵	درصد رشد در مقایسه با فصل مشابه در سال قبل	درصد رشد در مقایسه با فصل قبل
گروه‌های توسعه				
جهان	۱۰۰	۱۲۲/۶	۰/۴	۰/۱
اقتصادهای صنعتی	۹۳	۱۲۲/۳	۰/۲	۰/۱
اقتصادهای در حال صنعتی شدن	۷	۱۲۶/۴	۳/۹	۰/۳
مناطق				
آفریقا	۱/۹	۱۰۷/۹	- ۱/۷	- ۰/۲
آسیا-اقیانوسیه	۵۰/۹	۱۳۸/۴	۱/۹	۰/۹
اروپا	۲۲/۷	۱۱۱/۴	- ۱/۷	- ۱/۹
آمریکای لاتین و منطقه کارائیب	۵/۲	۱۰۵/۱	- ۱/۴	- ۰/۲
آمریکای شمالی	۱۹/۳	۱۰۰/۴	- ۱/۹	- ۰/۱
اقتصادهای صنعتی				
اقتصادهای صنعتی با درآمد بالا	۵۳/۴	۱۰۴/۶	- ۲/۴	- ۰/۸
اقتصادهای صنعتی با درآمد متوسط (به جز چین)	۱۲/۶	۱۱۸/۸	۱	۰/۵
چین	۲۷	۱۵۹	۳/۵	۱/۱
اقتصادهای در حال صنعتی شدن				
اقتصادهای ثروتمند در حال صنعتی شدن	۱/۹	۱۱۵	۲/۶	- ۱/۷
اقتصادهای با درآمد متوسط و در حال صنعتی شدن	۵	۱۳۰/۸	۴/۵	۰/۹
اقتصادهای فقیر	۰/۱	۱۲۱	- ۴/۱	۰/۱

منبع:

World Manufacturing Production, Between stagnation and change. 2023. United Nations Industrial Development Organization (UNIDO). Quarterly Report, Q3 2023. Vienna International Centre. Wagramerstr. Vienna, Austria.